

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та управління

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІННІОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
" 29 " 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА”

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність – 051 Економіка

освітньо-професійна програма – “Економіка та управління бізнесом”

Кафедра економіки та економічної теорії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (семестр)
Заочна	II	4	8	4	-	-	78	90	4

29.08.2025

Тернопіль – ЗУНУ

2025

Робочу програму склала канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та економічної теорії Наталія Іванівна Костецька.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та економічної теорії, протокол № 1 від 27.08.2025 р.

В.о. завідувача кафедри, д-р екон. наук, проф.

Віктор КОЗЮК

Гарант ОПП «Економіка та управління
бізнесом», канд. екон. наук, доцент

Лариса ЛЯХОВИЧ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА”

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ “Конкурентоспроможність підприємства”

Дисципліна – “Конкурентоспроможність підприємства”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова дисципліна Мова викладання: українська
Кількість змістових модулів – 2	Спеціальність 051 Економіка Освітньо-професійна програма “Економіка та управління бізнесом”	Рік підготовки: <i>Заочна</i> – 2 Семестр: <i>Заочна</i> – 4
Загальна кількість годин – 90 год.	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Заочна</i> – 8 год. Практичні заняття: <i>Заочна</i> – 4 год.
		Самостійна робота: <i>Заочна</i> – 78 год.
		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «Конкурентоспроможність підприємства»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок в галузі дослідження і оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств. Дисципліна вивчає поведінку та механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами щодо підвищення їхнього рівня конкурентоспроможності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» полягає у тому, щоб на основі глибокого засвоєння теоретичних питань сформувати у студентів знання щодо закономірностей функціонування системи управління конкурентоспроможністю підприємства та вміння їх ефективно застосовувати.

Оволодіння курсом повинно виробити у студентів навички практичного використання аналізу конкурентоспроможності підприємства у процесі прийняття стратегічних управлінських рішень.

2.3. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність і умови виникнення конкуренції, сучасні теорії конкуренції;
- послідовність проведення оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства;
- особливості аналізу положення підприємства у конкурентному середовищі, методичні основи діагностики конкурентного середовища підприємства і формування конкурентної стратегії підприємства;
- особливості виявлення і формування конкурентних переваг підприємства, методику оцінювання конкурентних переваг підприємства для підвищення його конкурентоспроможності;
- послідовність обґрунтування організаційно-технічних рішень, спрямованих на підвищення якості та конкурентоспроможності продукції;
- потенційні проблеми економічного характеру, які можуть виникати при аналізі конкретних ситуацій, способи їх вирішення на основі побудови ефективної системи управління конкурентоспроможністю на підприємстві.

2.4. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- оцінювати рівень конкурентоспроможності підприємства та визначати шляхи підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства, розробляти відповідні заходи;
- аналізувати положення підприємства у конкурентному середовищі; проводити діагностику поточної конкурентної стратегії; формувати і обґрунтовувати конкурентну стратегію підприємства;
- аналізувати конкурентні переваги, якими володіє підприємство, та визначати ті, що мають бути досягнутими в майбутньому для підвищення його конкурентоспроможності;
- здійснювати розрахунки щодо обґрунтування організаційно-технічних рішень, що спрямовані на підвищення якості продукції та продуктивності виробництва.
- виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення на основі побудови ефективної системи управління конкурентоспроможністю на підприємстві.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства

Тема 1. Сучасні теорії конкуренції

Сутність економічної конкуренції. Умови виникнення конкуренції. Ринок як спільнота конкуруючих компаній. Генезис економічних теорій конкуренції. Класифікація видів конкуренції. Моделі ринку та їх характерні риси. Форми конкуренції: функціональна, предметна, видова. Поняття про цінову конкуренцію. Недобросовісна конкуренція.

Література: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 16, 20.

Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства

Основні складові конкурентного середовища. Особливості конкурентного середовища вітчизняних підприємств. Методичні основи діагностики конкурентного середовища підприємства. Форми діагностики. Етапи діагностики конкурентного середовища підприємства. Матриця п'яти сил М. Портера. Побудова профілю конкурентного середовища підприємства. Сутність SWOT-аналізу. Етапи побудови карти стратегічних груп. Матриця Мак-Кінзі, Бостонська матриця, Споживча матриця.

Література: 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 16, 21.

Тема 3. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових

Поняття конкурентоспроможності підприємства (КСП) та потенціалу КСП. Співвідношення понять конкурентоспроможності на рівні товару, підприємства, галузі, регіону, національної економіки. Основні принципи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. Фактори та складові КСП. Основні підходи до оцінки рівня КСП. Переваги та недоліки вартісних і бальних оцінок рівня КСП. Класифікація методів оцінки КСП. Порівняльна характеристика методів КСП. Принципи вибору методу для оцінки рівня КСП. Коригування методики оцінки рівня КСП виходячи з обсягу доступної інформації. Критерії та показники конкурентоспроможності підприємства. Зовнішні та внутрішні загрози конкурентоспроможності підприємства в умовах війни.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 15, 16, 17.

Тема 4. Формування конкурентних переваг підприємства

Сутність поняття «конкурентні переваги» підприємства. Співвідношення понять «ринкові чинники успіху», «ключові компетенції», «конкурентні переваги». Властивості конкурентних переваг та критерії, яким вони повинні відповідати. Види та джерела формування конкурентних переваг. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. Модель формування конкурентних переваг підприємства. Методика оцінювання конкурентних переваг підприємства.

Література: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 16, 18.

Тема 5. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства

Основні методи забезпечення конкурентних переваг. Підхід, орієнтований на споживачів. Підхід, орієнтований на конкурентів. Динамічний підхід до розвитку конкурентних переваг компанії. Підхід, заснований на поєднанні конкурентних стратегій у рамках одного підприємства. Метод диференціації товару. Метод лідерства за витратами. Метод впровадження інновацій. Напрями формування та інструменти реалізації політики забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Література: 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 16, 17.

Тема 6. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства

Сутність та властивості технології забезпечення конкурентних переваг підприємства. Принципи формування і розвитку технології забезпечення конкурентних переваг підприємства. Стратегії забезпечення конкурентних переваг підприємства: ресурсно-ринкова, технологічна, соціальна, фінансово-інвестиційна, управлінська. Стратегії вітчизняних підприємств, перспективи реалізації національних конкурентних переваг на міжнародних ринках. Стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах війни.

Література: 1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 16, 18.

Змістовий модуль 2.

Практика управління конкурентоспроможністю підприємства

Тема 7. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції

Економічна сутність поняття «конкурентоспроможність продукції». Чинники та критерії конкурентоспроможності продукції. Якість продукції як вагомий чинник забезпечення її конкурентоспроможності. Цінові складові конкурентоспроможності продукції. Принципи та етапи оцінки конкурентоспроможності продукції. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю продукції. Критеріальна модель управління конкурентоспроможністю продукції. Система контролю якості продукції. Зарубіжний досвід в галузі управління якістю продукції.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 16.

Тема 8. Управління конкурентоспроможністю підприємства

Концепція управління конкурентоспроможністю підприємства. Етапи і процедури процесу управління КСП. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. Основні елементи системи управління конкурентоспроможністю підприємства. Принципи управління конкурентоспроможністю підприємства. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів. Організаційно-економічний механізм забезпечення КСП.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 16, 18.

Тема 9. Якість продукції. Оцінка рівня якості

Поняття якості. Модель забезпечення якості. «Петля якості». Склад витрат на якість. Показники якості, їх класифікація. Рівень якості продукції. Фактори формування якості продукції. Етапи формування якості. Чинники, що впливають на якість промислової продукції. Планування підвищення якості, контроль, випробування. Оцінка якості продукції, методи її визначення. Особливості оцінювання якості послуг.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 14, 16, 19.

Тема 10. Управління якістю як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства

Суть управління якістю, його мета, основні аспекти. Концепція TQM (Total Quality Management). Етапи процесу управління якістю. Розробка стратегії управління якістю. Система HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point – система аналізу ризиків, небезпечних чинників і контролю критичних точок) – основна модель управління якістю та безпекою харчових продуктів. Зарубіжний досвід управління якістю. Міжнародні стандарти серії ISO-9001 «Управління якістю продукції». Розробка і впровадження системи управління якістю на підприємстві.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 19.

Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності

Концепція розробки та основні елементи програми підвищення конкурентоспроможності. Управління програмою підвищення конкурентоспроможності. Засоби підвищення конкурентоспроможності підприємства. Організаційні форми підвищення конкурентоспроможності. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності. Фактори успіху програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Інструменти підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства в умовах війни.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 15, 16.

Тема 12. Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства

Моніторинг поточного стану конкурентоспроможності підприємства. Вимоги, що ставляться до системи оцінки рівня конкурентних переваг підприємства. Основні елементи системи відстеження поточного конкурентного стану підприємства. Інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг підприємства.

Література: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 16, 17.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
з дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства»

(заочна форма навчання)

№ п/п	Теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1.				
Теоретичні основи забезпечення конкурентоспроможності підприємства				
1.	Сучасні теорії конкуренції	1	2	7
2.	Діагностика конкурентного середовища підприємства	1		7
3.	Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових	0,5		7
4.	Формування конкурентних переваг підприємства	0,5		7
5.	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	0,5		6
6.	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства	0,5		6
Змістовий модуль 2.				
Практика управління конкурентоспроможністю підприємства				
7.	Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	0,5	2	6
8.	Управління конкурентоспроможністю підприємства	1		6
9.	Якість продукції. Оцінка рівня якості	0,5		7
10.	Управління якістю як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства	0,5		6
11.	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	0,5		6
12.	Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства	1		7
	Всього	8	4	78

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Сучасні теорії конкуренції

Питання для обговорення:

1. Сутність економічної конкуренції: предмет, об'єкт дослідження, функції.
2. Генезис економічних теорій конкуренції.
3. Види конкуренції. Моделі ринкової економіки.
4. Форми і засоби конкуренції.

Література: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 16, 20.

Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура зовнішнього середовища підприємства.
2. Методичні основи оцінки конкурентного середовища підприємства.
3. Особливості конкурентного середовища вітчизняних підприємств.
4. Оцінка стратегічного протистояння підприємств-конкурентів.

Література: 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 16, 21.

Тема 3. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових

Питання для обговорення:

1. Сучасні наукові інтерпретації економічного змісту конкурентоспроможності підприємства.
2. Основні принципи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.
3. Фактори та складові конкурентоспроможності підприємства.
4. Класифікація методів оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.
5. Загрози конкурентоспроможності підприємства в умовах війни.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 15, 16, 17.

Тема 4. Формування конкурентних переваг підприємства

Питання для обговорення:

1. Сутність поняття «конкурентні переваги» підприємства.
2. Види та джерела формування конкурентних переваг.
3. Формування конкурентної переваги підприємства.
4. Методика оцінювання конкурентних переваг підприємства.

Література: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 16, 18.

Тема 5. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства

Питання для обговорення:

1. Підходи до забезпечення конкурентних переваг.
2. Характеристика методів забезпечення конкурентних переваг підприємства.
3. Напрями формування та інструменти реалізації політики забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Література: 1, 2, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 16, 17.

Тема 6. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства

Питання для обговорення:

1. Сутність та властивості технології забезпечення конкурентних переваг підприємства.
2. Принципи формування і розвитку технології забезпечення конкурентних переваг підприємства.
3. Стратегії забезпечення конкурентних переваг підприємства.
4. Стратегії українських підприємств, перспективи реалізації національних конкурентних переваг на міжнародних ринках.
5. Стратегія розвитку підприємств в умовах війни.

Література: 1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 16, 18.

Тема 7. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції

Питання для обговорення:

1. Економічна сутність поняття «конкурентоспроможність продукції».
2. Чинники та критерії конкурентоспроможності продукції.
3. Принципи та етапи оцінки конкурентоспроможності продукції.
4. Методичні підходи та методи оцінки конкурентоспроможності продукції.
5. Концепція управління конкурентоспроможністю продукції.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 16.

Тема 8. Управління конкурентоспроможністю підприємства

Питання для обговорення:

1. Концепція управління конкурентоспроможністю підприємства.
2. Системно-процесний підходи до управління КС.
3. Організаційно-економічний механізм забезпечення КС.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 16, 18.

Тема 9. Якість продукції. Оцінка рівня якості

Питання для обговорення:

1. Якість продукції та послуг. Основні терміни і визначення.
2. Показники якості, їх класифікація.
3. Фактори формування якості продукції та послуг.
4. Особливості формування та підвищення якості промислової продукції.
5. Оцінка якості продукції, методи її визначення.
6. Особливості оцінювання якості послуг.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 14, 16, 19.

Тема 10. Управління якістю як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства

Питання для обговорення:

1. Суть управління якістю, його мета, основні аспекти.
2. Особливості концепції TQM (Total Quality Management).

3. Система HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point – система аналізу ризиків, небезпечних чинників і контролю критичних точок) – основна модель управління якістю та безпекою харчових продуктів.
 4. Особливості управління якістю продукції у розвинутих країнах світу.
 5. Основні принципи управління якістю послуг.
- Література: 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 19.

Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності

Питання для обговорення:

1. Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.
2. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.
3. Етапізація розробки і реалізації конкурентної стратегії підприємства.
4. Інструменти підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства в умовах війни.

Література: 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 15, 16.

Тема 12. Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства

Питання для обговорення:

1. Моніторинг поточного стану конкурентоспроможності підприємства.
2. Інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства.
3. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.

Література: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 16, 17.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Навчальним планом передбачена самостійна робота, що виконується кожним студентом. Мета самостійної роботи – закріпити практичні навички розв'язку комплексних завдань з головних проблем даного курсу. Метою підготовки та захисту завдання є опанування навичками самостійного вивчення матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студентів з навчального курсу програми, розвиток навичок самостійної роботи. Студенти повинні продемонструвати необхідний рівень знань в межах програми та здатність проводити наукові дослідження, користуючись літературою з фаху, науковими матеріалами з Інтернет-ресурсів.

Для її досягнення вирішують такі завдання:

- 1) подальше набуття навичок логічного мислення і самостійного викладення матеріалу;
- 2) розвиток комунікабельності в набутті та використанні інформації;
- 3) наближення теоретичних знань студента до вимог виробництва;

- 4) формування (вміння) здібностей до самостійної роботи;
- 5) підготовка до виконання аналітично-розрахункової роботи.

Самостійна робота є видом поза аудиторної роботи, що виконується індивідуально кожним студентом та складається з теоретичної та практичної частини.

Завдання для виконання самостійної роботи видаються студентам на початку навчального семестру, виконуються тільки письмово і захищаються публічно.

Мета роботи – проаналізувати особливості конкурентного середовища та конкуренції, конкурентоспроможність вітчизняного підприємства та його окремих товарів, сформулювати та обґрунтувати пропозиції щодо забезпечення стійких конкурентних позицій на ринку.

Підприємство для дослідження студенти обирають за рекомендацією викладача чи за власним вибором, узгодивши його з викладачем.

Структура завдань для виконання самостійної роботи:

1. Дати загальну характеристику аналізованого підприємства (опис бізнесу, продукції, яка виготовляється даним підприємством).
2. Визначити тип ринку, на якому функціонує підприємство. За допомогою моделі п'яти сил конкуренції М. Портера проаналізувати конкурентне середовище обраного підприємства та дослідити вплив різних факторів на даний бізнес.
3. Проаналізувати конкурентні переваги основних товарів цього підприємства, виділити внутрішні та зовнішні конкурентні переваги аналізованого підприємства.
4. Провести моніторинг та оцінити конкурентоспроможність трьох основних конкурентів підприємства.
5. Виділити конкурентні переваги та недоліки аналізованого підприємства за допомогою «ланцюжка створення цінностей», PEST та SWOT-аналізу.
6. Оцінити рівень конкурентоспроможності основних товарів (послуг) підприємства, підприємства загалом.
7. Описати особливості системи управління конкурентоспроможністю на підприємстві.
8. Розробити програму заходів щодо підвищення конкурентоспроможності досліджуваного підприємства.

Самостійна робота повинна містити вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел із посиланнями на нього в тексті роботи.

Самостійну роботу оформлюють у вигляді реферату чи пояснювальної записки на аркушах формату А4. Загальний обсяг роботи 20–25 сторінок набраного на комп'ютері тексту (шрифт 14 Times New Romans, інтервал 1,5. Поля: праворуч – 1 см, ліворуч, зверху, знизу – 2 см). Рекомендовано подавати інформацію у формалізованому вигляді (таблиці, графіки, рисунки).

7. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- залік;
- інші види індивідуальних завдань.

8. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» виставляється за результатами проведення семестрового заліку як контрольного заходу. Підсумкова оцінка з дисципліни переводиться у національну двобальну шкалу (зараховано, не зараховано) та шкалу ECTS.

Оцінка «зараховано» ставиться здобувачу освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «не зараховано» ставиться здобувачу освіти, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідного освітнього компоненту.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Зараховано	A (відмінно)
85-89		B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74		D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	Не зараховано	FX (Не зараховано з можливістю повторного складання)
1–34		F (Не зараховано з обов'язковим повторним курсом)

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Комп'ютери з базовим і спеціалізованим програмним забезпеченням, що застосовуються в економічній діяльності	1-12
2.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій	1-12
3.	Мультимедійний проектор	1-12
4.	Екран проекційний	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бойко, В., Зарічний, М. Інструменти підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, 2023. № 54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-39>
2. Вашків О. П., Собко О. М., Смерека С. Б. Управління конкурентоспроможністю продукції: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 272 с.
3. Вінниченко О.В. Сутність і загальна характеристика методів оцінки конкурентоспроможності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2024. № 5. С. 327-333. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-327-333>
4. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
5. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П.І. Юхименко, А.С. Даниленко, С.Г. Батажок та ін. К.: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
6. Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: матеріали XV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 13 листопада 2020 р. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2020.
7. Коценко М. С. Еволюція розвитку конкурентних переваг органічної продукції. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія «Економіка і менеджмент». 2021. Вип. 3 (89). С. 24-29.
8. Кузнецова І.О., Горбатюк В.В. Сучасні підходи до формування конкурентної стратегії підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2020. № 3-4 (74-75). С. 109-120.
9. Кузьома В.В., Павлюк С.І. Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Бізнес-інформ*. 2020. № 12. С. 252-258.
10. Науменко Ю.В. Конкурентоспроможність підприємств в контексті відновлення економіки України. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2024. № 4(30). С. 68-76.
11. Портер М. Конкурентна перевага. Як досягати стабільно високих результатів. К.: Наш формат, 2019. 624 с.

12. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. К.: Наш формат, 2020. 424 с.
13. Рада конкурентоспроможності України. URL: <http://www.compete.org.ua> (дата звернення 25.08.2025).
14. Терлецька Ю.О., Кравчук А.Ю. Управління якістю продукції у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Молодий вчений*. 2022. № 1 (101). С. 242-245. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-1-101-49>
15. Ханенко, М. Конкурентоспроможність підприємств: теоретичні засади, чинники формування та сучасні підходи до оцінювання. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 3(54). С. 321-326. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-49>
16. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства): навч. посіб. у питаннях і відповідях. Харків: Право, 2022. 312 с.
17. Chikan A., Czako E., Kiss-Dobronyi B., Losonci D. Firm competitiveness: A general model and a manufacturing application. *International Journal of Production Economics*. 2022. Volume 243. January 2022, 108316. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2021.108316>
18. Deszczyński B. Firm Competitive Advantage Through Relationship Management. A Theory for Successful Sustainable Growth. Poznań University of Economics and Business. Poland. Palgrave Macmillan Cham. 2021. 279 p. URL: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-67338-3>
19. Hugo K.S. Lam, Li Ding, Zhaoyingzi Dong. The Impact of Foreign Competition on Domestic Firms' Product Quality: Evidence from a Quasi-natural Experiment in the US. *Journal of Operations Management*. 2022. 44 p. URL: <https://doi.org/10.1002/joom.1169>
20. Methodologies to measure market competition. OECD Competition Committee Issues Paper, 2021. URL: <https://oe.cd/mmmmc>
21. Yang, L.; Tan, J.; Xia, W.; Chi, Z.; Qin, H.; Gan, Q.; Yang, Q. Corporate Performance, Market-Industry Competition and Enterprise Environmental-Protection Investment. *Sustainability*. 2022, 14, 5459. URL: <https://doi.org/10.3390/su14095459>